

HET

EFC

de
Efteling
fanclub

Contributie 1990

VERGETEN JULIE NIET ALLEMAAL OM JE CONTRIBUTIE VOOR 1990 TE BETALEN? VOOR 15 JANUARI MOET DEZE BIJ ONS BINNEN ZIJN ANDERS BEN JE GEEN LID MEER. LEDEN DIE DIT EFC ALS EERSTE EFC ONTVANGEN, HOEVEN NIET OPNIEUW CONTRIBUTIE TE BETALEN. JE KUNT DE CONTRIBUTIE (F. 7,50) STORTEN OP GIRD 523478 TNV DE EFTELING-FANCLUB ZOETERMEER EN OVV JE NAAM EN CONTRIBUTIE. HEB JE VRAGEN OVER DE CONTRIBUTIE, BEL ONS DAN GERUST TIJDENS HET TELEFONISCH SPREEKUR (PAG. 2). DAT BESPAART JOU EN ONS EEN HOOP WERK EN PROBLEMEN.

Op naar de 10!!

Alweer het laatste EFC van dit jaar en daarmee ook het laatste EFC dat in het teken staat van ons jubileum. Ook bij dit EFC vind je weer een presentje.

In dit EFC lees je weer meer informatie over de nieuwe attractie, het Laven Laar, een verslag van de hoofdprijswinnaars, die een dag achter de schermen mochten kijken en een artikel over de techniek van de Trollenkoning. Sla dus maar gauw aan het lezen en tot schrijfs!

Inhoud

- 1 Voorpagina
- 2 Prikbord
- 3 Volk van Laaf
- 4 5 jaar EFC
- 5 Achter de schermen
- 6 Achter de schermen
- 7 Trollenkoning
- 8 Trollenkoning

RENÉ 89

ADRESSEN

de Efteling-fanclub
Bessie Smithrode 3
2717 AE Zoetermeer
giro: 532478

De Efteling
Postbus 18
5170 AA Kaatsheuvel
04167-88111

Efteling-fanclub Prikbord

WIST JEDAT

Er plannen zijn om een boek uit te brengen met alle EFC's van de afgelopen 5 jaar daarin gebundeld? In dat boek, dat alleen voor leden van de fanclub te koop zal zijn, zal ook een archief opgenomen worden, zodat alle onderwerpen nog eens snel opgezocht kunnen worden. Laat ons eens weten wat je hier van vindt, want alleen bij genoeg belangstelling kunnen we dat boek uit brengen.

Elke dinsdagavond van 19.00 tot 20.00 uur kun je ons bellen voor vragen, klachten, ideeën en suggesties.

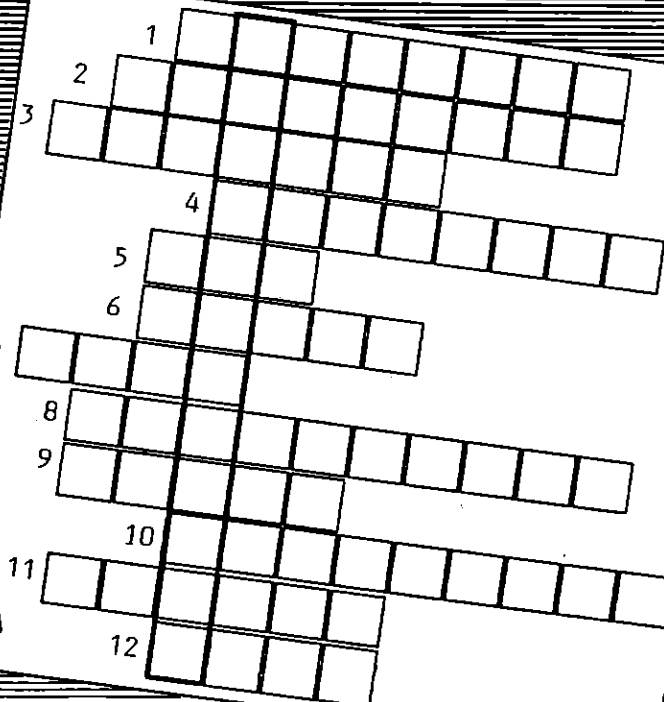
079-518471

Dit EFC werd gecopieerd door:

Efteling

puzzel

- <1> Naam van Efteling-ontwerper
- <2> Oudste Efteling-attractie
- <3> Miniatuurwereld
- <4> Titel van Kannibaal
- <5> Wintersporten in de zomer
- <6> Naam van oprichter Efteling-fanclub
- <7> Kleur van de schoentjes
- <8> Waterachtig wezen
- <9> Naam van medewerker technische dienst
- <10> Dorp van de Laven
- <11> Bewoners van het spookslot
- <12> Naam van tovenaarsknecht De Magische Klok

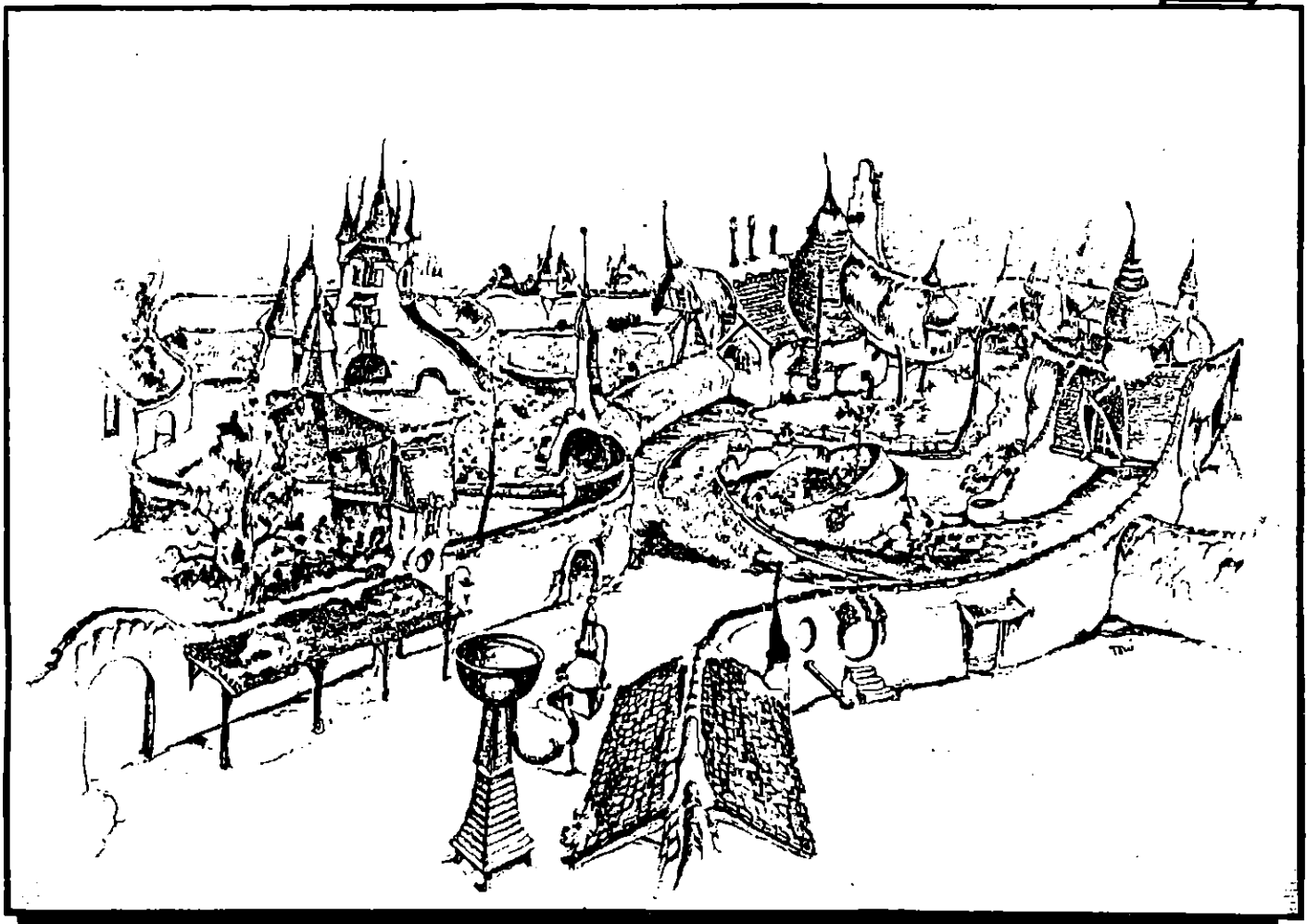
Het Laven Laar vordert...

Het gaat goed met het Volk van Laaf. De Laven zijn harde werkers. Samen met de mensen van de Efteling zijn ze al meer dan een maand aan het bouwen en 8 huisjes zijn al op het bouwterrein verrezen. De bouwers zijn al 3 weken voor op hun schema.

Het werk aan het Laven Laar gaat onverminderd door. Niet alleen op het bouwterrein, maar ook in de studio's en op de afdeling Ontwerp & Ontwikkeling. Nog steeds zijn de ontwerpers druk bezig met het tekenen van de interieurs van de huisjes. Ook nieuwe gebouwen verschijnen op de tekentafels, zoals het Loof- en Eerhuis, zodat de Laven hun eigen kerk hebben. Ook de monorail vordert al aardig. Alle fundamenten staan al, evenals de palen. Ook zijn alle grachtjes uitgediept en is men een eind op weg met de muur, die het hekwerk aan de Europalaan zal vervangen. Deze muur zal ook geheel in Lavenstijl worden opgebouwd.

Wat gaat er gebeuren met de EHBO-post, die nog steeds op het Laventerrein staat ? Ook op de Efteling is het hier nog niet helemaal overeens. Men twijfelt nog tussen verplaatsen of aanpassen in Lavenstijl. Hetzelfde geldt voor de draaimolens die nu in de stalling staan. Men kijkt of ze in de huidige overgebleven speeltuin in te passen zijn, en anders gaat men op zoek naar een andere locatie, maar de draaimolens komen zeker terug.

Tot zover het nieuws van Laaf. Volgende keer weer meer nieuws over de bouwvorderingen.

Vijf jaar EFC: Een terugblik

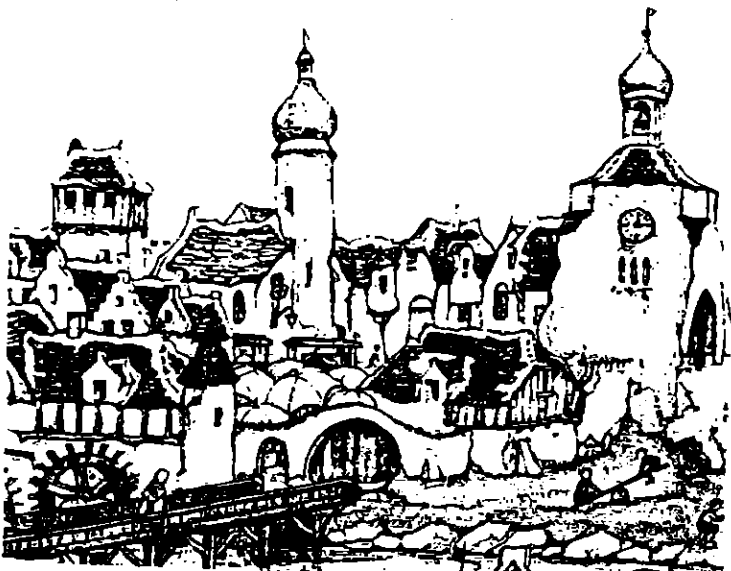
OP 5 DECEMBER 1989 WAS HET PRECIES 5 JAAR GELEDEN DAT JEROEN VERHEIJ EN SEBASTIAAN SMITS BEGONNEN MET DE EFTELING-FANCLUB. EERST NOG OP KLEINE SCHAAL EN MET ZEER SIMPELE HULPMIDDELEN, MAAR LATER STEEDS BETER. TERWIJL HET AANTAL LEDEN GESTAAG GROEIDE, BEGON OOK DE EFTELING ZICH MEER VOOR DE FANCLUB TE INTERESSEREN. DIT LEIDDE TOT EEN BETERE SAMENWERKING TUSSEN MARKETING & COMMUNICATIE EN DE FANCLUB EN ZO WERD HET EFC PROFESSIONELER EN BRACHT HET MEER ACHTERGROND-INFORMATIE.

IN 1987 DEED OOK DE GEGEVENBANK ZIJN INTREDE. BEDOELD ALS EEN BESCHIEDEN VERZAMELING VAN EFTELING-KRANTENKNIPSELS DIE Zouden GAAN VERSCHIJNEN, WERD HET EEN GIGANTISCH ARCHIEF VAN VRIJWEL ALLE KRANTENBERICHTEN DIE OOIT OVER DE EFTELING VERSCHENEN ZIJN. AUTOMATISERING EN RENOVATIE VAN DE NOG STEEDS SNEL GROEIENDE GEGEVENBANK ZIJN NOG IN VOLLE GANG.

OOK FANCLUB-ARTIKELN VERSCHENEN ER EEN VOOR EEN OP HET TONEEL. BRIEFPAPIER, CASSETTEBANDJES, VAKANTIEBOEKEN, ALLERLEI LEUKE IDEEEN, DIE GRETIG AFTREK VONDEN. HET AANBOD BREIDT ZICH BINNENKORT WEER UIT MET EEN HERNIEUWDE VERSIE VAN HET VAKANTIEBOEK EN EEN TWEEDE CASSETTEBANDJE MET EFTELING-MUZIEK.

HET EFC, AL 5 JAAR LANG HET FANCLUBBLAD EN HET GEZICHT VAN DE EFTELING-FANCLUB, HEEFT OOK EEN HELE GESCHIEDENIS ACHTER DE RUG. BEGONNEN ALS EEN MAANDELIJKS VERSCHIJNEND KRANTJE MET 4 PAGINA'S, GETYPT OP EEN OUDE TYPMACHINE, WERD HET EEN 2 MAANDELIJKS BLAD MET EEN PROFFESIONEEL AANDOENDE LAY-OUT. OOK DE INHOUD VERANDEREDE; VAN RECLAMETEKSTEN IN HET BEGIN TOT ACHTERGROND-INFORMATIE EN ZELFS AF EN TOE EEN KRITISCHE NOOT NU. MAAR NATUURLIJK VERLIEZEN WE DE JONGERE EFTELING-FANS NIET UIT HET OOG EN KOMEN WE NOG REGELAMTIG MET INFORMATIE-ATTRACTIES EN ALLERLEI WETENSWAARDIGHEDEN OP HET PRIKBORD.

VOORAL DE LAATSTE 2 JAAR MAAKT DE FANCLUB EEN STORMMAGTIGE ONTWIKKELING DOOR. HET LEDENAANTAL HEEFT ZICH IN DIE TIJD BIJNA VERDRIEVOUDDIGD. DAT ALLES HAD ALLEMAAL NIET GEKUND ZONDER DE LEDEN, WANT JULLIE ZIJN NIET ALLEEN MET Z'N ALLEN LID GEWORDEN EN GEBLEVEN, MAAR PROMOTEN DE FANCLUB BIJ FAMILIE, VRIENDEN, KENNISSEN, OP SCHOOL, ETC. GA DAAR ALSJEBLIEFT MEE DOOR, ZODAT WE NOG GROTER KUNNEN WORDEN EN NOG MEER LEUKE DINGEN KUNNEN DOEN. HET BETEKENT DAT JE AF EN TOE LANG MOET WACHTEN OP EEN BRIEF VAN ONS, OF OP JE BESTELLING VAN DE GEGEVENBANK, MAAR HET BETEKENT OOK DAT WE MET NOG MEER MENSEN NOG MEER PLEZIER KUNNEN BELEVEN IN ONS FAVORIETE FAMILIEPARK DE EFTELING.

VERSLAG

Een dagje achter de schermen

Onze Jubileumprijsvraag 5 jaar Efteling-fanclub was een groot succes. Eén van de goede inzenders was Marcel Brokken en toevallig won hij de grandioze hoofdprijs: Samen met zijn vriend en fanclublid Eric Brouwers mocht Marcel, onder begeleiding van de Efteling-fanclub en Efteling-gastvrouw Gea Oerlemans een kijkje achter de schermen van De Efteling nemen. En het werd een fantastische dag! Hier volgt het verslag van een dag om nooit te vergeten...

Woensdag 18 oktober, 11.00 uur.

Eindelijk is het dan zover. We mogen vandaag zoals beloofd kijken achter de schermen van Fata Morgana en het Spookslot. We komen aan met onze fietsen bij de parkeerplaats voor het personeel. We moesten bij de receptie zijn dus we zetten onze fietsen maar in de personeelsfietsenstalling.

We lopen de receptie binnen en zien daar een paar kabouters staan met kaarsen in hun hand die in de hal staan opgesteld. Erg leuk. Ook hangt er een hele oude Efteling-advertentie, getekend door Anton Pieck. Van hem hangt er overigens ook nog een foto. We lopen naar de balie en vragen aan Bert van den Assem, die erachter zit, of Jeroen en Sebastiaan er al zijn. Die zijn er nog niet, of zijn wij te vroeg.....?

Ze zullen iemand naar ons toe sturen. Bert vraagt ons te gaan zitten en er wordt ook gevraagd of we wat te drinken willen. Nou reken maar, want we hebben een uur lang gefietst en we hebben vreselijke dorst.

We krijgen warme chocolademelk aangeboden, heerlijk. We zitten goed en wel te drinken en daar zie ik Jeroen en Sebastiaan al aan komen. Ze komen binnen en geven ons een hand en heten ons van harte welkom. Gea Oerlemans, die sommigen van jullie wel kennen van de Informatiepost of anders wel van de fanclubdag, is in aantocht. Zij zal vandaag onze gastvrouw zijn. Niet veel later komt ze (bijna letterlijk) binnengestormd. Ook zij heet ons welkom en geeft ons een hand. Ze kent ons wel van gezicht omdat we vaak met vragen bij de Infopost komen. Gea stelt voor om eerst naar de studio te gaan, dan naar Fata Morgana, daarna wat te eten (verrassing voor ons!) en dan het Spookslot te bezoeken. We vertrekken naar de studio. Alvorens we er zijn lopen we nog langs de werkplaats, waar verschillende hoofden van Laven staan opgesteld. Het bord van het winkeltje De Kurketrekker wordt met een penseeltje bijgeschilderd.

We lopen langs het Waterorgel naar de Studio die zich achter het Waterorgel bevindt. We gaan naar binnen en een man heet ons welkom. Hij legt ons uit hoe de geluiden en sprookjes worden opgenomen, hoe de muziekovergangen in het Carnaval Festival werken enz. enz.. Dan laat hij ons de computerwerkplaats zien waar we zien hoe de poppen van de nieuwe attractie worden geprogrammeerd. (Best ingewikkeld) Maar ik probeer het toch wel te snappen. Alle technieken en bewegingen zijn zelf door en op De Efteling uitgedacht.

Vervolgens gaan we naar een ruimte waar alle printplaten/chips worden geprogrammeerd en gesoldeerd. Als we dat allemaal gezien hebben gaan we naar Fata Morgana, omdat dat goed aansluit op de studio. Dat is grandioos, we mogen eerst gewoon in de boten een

keer erin. Er staat een rij tot aan de achterste muur buiten en wij mogen door de rolstoeleningang zo meteen instappen.

Daarna gaan we door een deur achter de schermen. Achter in Fata Morgana lijkt het wel een doolhof: trappen, gangetjes, naar links, naar rechts, naar de kelder, je raakt er zo de weg kwijt. We krijgen alles te zien, eigenlijk teveel om op te noemen. Daarom vertel ik ook niet alles (geheim) maar we gaan op een gegeven moment naar het hart van Fata Morgana: de computerruimte. Die is behoorlijk groot en er staan heel veel kasten met lampjes op verschillende sterkte (voor de lichtsterkte), computers waar we al onderdelen van hebben gezien in de studio en geluidsbanden waar ook op staat waar het voor is, bijvoorbeeld:

* Stem man met opgeheven hand

* Geluid Ezel I

* Geluid Ezel II etc.

Nou, dat ziet er allemaal wel wat ingewikkeld uit, zeg...

We mogen ook nog tussen de poppen lopen bij de pascha, dat vinden we nog het leukste tot nu toe, iedereen kan ons nu gewoon zien lopen tussen alle poppen door. We krijgen de "achterkant" van de kantelende gang nog te zien, wat best eng is omdat de gang als het ware op je af komt.

We hebben nu echt alles gezien, tot aan de feestzaal van de pascha (een hele eer!). Dan besluit Gea om wat te gaan eten met ons. Marcel mag uitkiezen waar we gaan eten:

De Likkebaerd, Het Witte Paard, Mr. Bongo & Co.....

"Eh.....dat is moeilijk..." zegt 'ie bedenkelijk. Uiteindelijk kiest hij voor Mr. Bongo & Co. Dat vind ik zelf ook een goede keuze. Even later zitten we te smikkelen op het terras. We hebben voor frites en hamburgers gekozen, heerlijk. Nadat we gegeten hebben lopen we op ons gemakje naar het Spookslot. We gaan daar naar binnen en zien daar een voor ons bekend gezicht. We hebben hem wel eens gezien en gesproken. Martin Koenen heet hij en hij leidt ons rond. We beginnen in de kelder. De show is net bezig en we zien de systemen van de grafstenen op het plafond (dus de vloer van de show zelf) zitten. Ze bewegen telkens heen en weer. Dan lopen we verder en zien de geestencarroussel en de viool die alletwee worden weerspiegeld in de show. De geesten beginnen te draaien en we mogen zelf ook meelopen als spook. De toeschouwers zien ons dus ook doorzichtig rondlopen. Even later gaan we een trap op en zien een schijf met twee gewichten waar een touw omheen draait dat steeds langer wordt. Dat is de man aan de galg die telkens heen en weer gaat. Dan krijgen we de monniken te zien waar we van bovenaf op kijken. Ze lopen met een karretje met touwen bovenaan over een rails (interessant). We zien hoe de verbrandende heks werkt (met spiegels) en we mogen nog kijken bovuut een raam waar men ons ook kan zien staan. We krijgen de kloppende deur in de voorshow nog te zien, de Flederiken (vleermuizen) en de Oosterse Geest. We hebben zelfs op het dak van het Spookslot gestaan. Ter afsluiting mogen we bij Martin in de kantine nog koffie drinken en dan is het tijd voor het afscheid. We bedanken voor de koffie, lopen de trap af en staan weer buiten. Ook nemen we afscheid van Gea en bedanken we haar. Zij loopt weer terug naar de Informatiepost. De moeder van Sebastiaan was er ook bij. Zij doet ons het idee van de hand om een verslag te maken. Dat vinden we wel een goed idee voor het EFC. We nemen afscheid van elkaar en wensen ze nog veel plezier voor de rest van de dag.

We lopen weg om onze tassen te gaan halen die bij de Infopost staan en dan gaan we naar onze fietsen. We fietsen op ons gemak napratend over deze fijne dag achter de schermen naar huis.

Hierbij willen wij Jeroen en Sebastiaan hartelijk bedanken en Gea Oerlemans ook.

Gea voor het eten en begeleiden van ons en Jeroen en Sebastiaan voor het mogelijk maken van het kijk(je) achter de schermen.

Marcel Brokken en Eric Brouwers.

De Efteling wil meer doen met "Trollenkoningpoppen"

DE EFTELING OVERMEEGT OM DE BEWEGENDE EN PRATENDE SPROOKJESFIGUREN UIT FATA MORGANA EN HET SPROOKJESBOS (De Trollenkoning) OP GROTERE SCHAAL TE LATEN PRODUCEREN VOOR EXPORT NAAR PRET-PARKEN IN HET BUITENLAND.

De directie speelt met het idee, maar heeft de plannen nog niet nader uitgewerkt, temeer daar men nog weinig ervaring heeft op dit gebied, zo zegt A. Merkx van de technische dienst.

Het maken van levensecht bewegende en pratende figuren is een technisch hoogstandje, dat erg veel geld kost. Die hoge ontwikkelingskosten zouden kunnen worden terugverdiend met de verkoop van poppen aan derden.

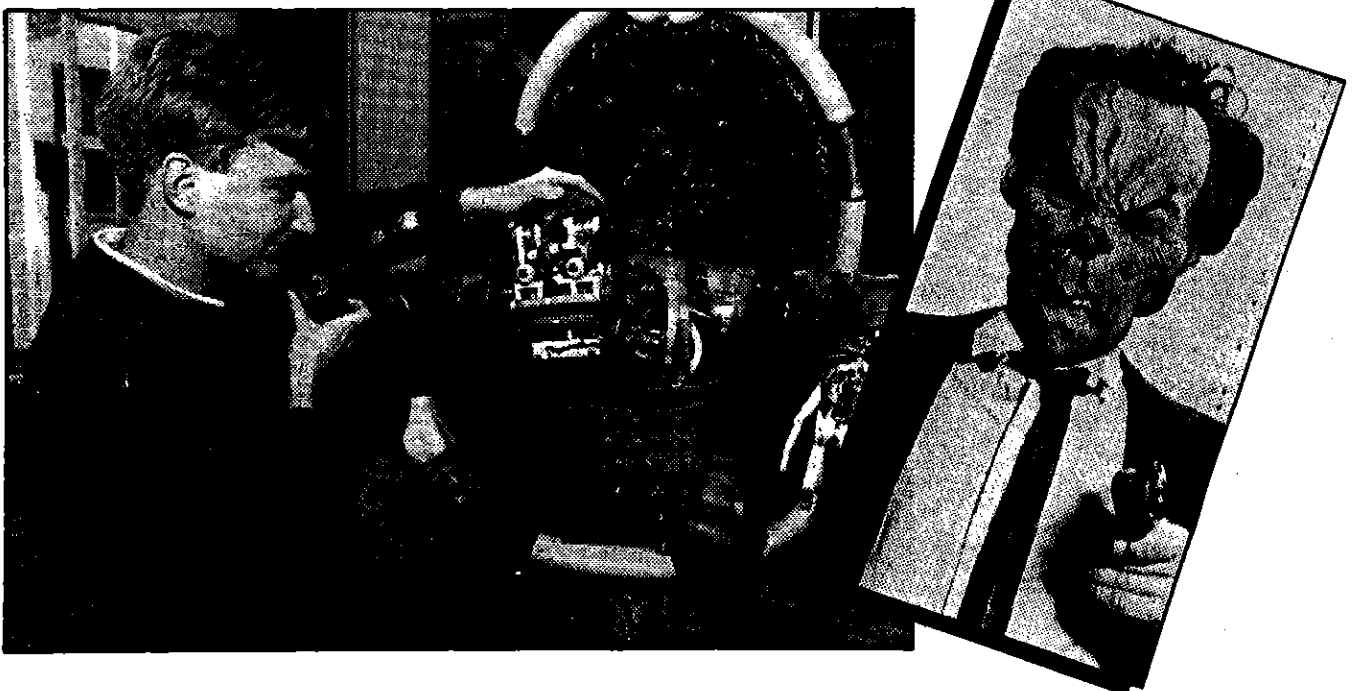
Voorbeelden van figuren die voor "export" in aanmerking komen, zijn de poppen uit Fata Morgana en de Trollenkoning.

Deze twee soorten poppen zijn immers technisch zeer geavanceerd en dus voor eventuele afnemers het meest aantrekkelijk.

Het feit dat De Efteling in de winter gesloten is, geeft de technische dienst de gelegenheid om de attracties te onderwerpen aan een ingrijpende onderhoudsbeurt. Zo ging de Trollenkoning vorige winter naar TNO in Delft, waar hij in de "revisie" ging.

Volgens Merkx is de Trollenkoning een staaltje van menselijk vernuft door de toepassing van hoogwaardige computertechniek, electronica en ingewikkelde mechanische onderdelen.

"Alleen al het hoge tempo, waarmee het apparaat is gebouwd om het op tijd klaar te krijgen....Dat is een hele toer geweest", zegt hij.

Volgens Merckx is de Trollenkoning een robot van de nieuwste generatie. "De principes zijn dezelfde als bij een industriële robot. De toepassing is echter heel anders. Een gewone robot moet heel snel en precies kunnen werken. Bij de Trollenkoning komt het aan op de vloeiende bewegingen, die een heel natuurlijk effect moeten geven. Dat vereist een heel andere techniek", zegt hij.

Voor het maken van het masker hebben De Efteling en TNO samengewerkt met het team van Spitting Image, het satirische Engelse televisieprogramma, dat ook in Nederland door de VPRO werd uitgezonden. Ook voor de Engelsen vormde het masker een nieuwe uitdaging. Zij waren gewend de maskers met de hand te laten bewegen en dat moest bij de Trollenkoning mechanisch gebeuren. In de kop van de trol zorgen bijvoorbeeld acht motoren voor de bewegingen.

De Trollenkoning valt niet te vergelijken met de mechanische poppen uit de dure spektakelfilms.

Merckx: "Die verschijnen even voor de camera en worden daarna niet meer gebruikt. In de Efteling moet zo'n robot telkens dezelfde bewegingen maken. De hele dag door. Dat stelt veel hogere eisen aan de duurzaamheid."

Er zijn ook reservemaskers gemaakt, maar die waren na één seizoen al op. Met name het schuimrubber hoofd en de handen van de Trollenkoning bleken er niet tegen bestand zo vaak in actie te moeten komen.

Er waren dagen, dat de Trollenkoning wel tweehonderd maal moest "optreden". Daarom moest er op zoek gegaan worden naar sterker materiaal.

Een probleem bij de ontwikkeling was dat er eigenlijk geen tijd was om het product uitgebreid te testen. De uiteindelijke trol is eigenlijk maar een proefmodel, dat direct in gebruik moest worden genomen.

De Efteling-technicus kan zich voorstellen dat de kennis, opgedaan bij de ontwikkeling van dit soort robotpoppen, in de toekomst commercieel wordt uitgebuit.

Merckx: "Ik kan daar verder echter niet op vooruit lopen. De organisatie is namelijk nog niet goed afgestemd op het maken en verkopen van poppen voor derden. Bovendien moet je potentiële afnemers eerst peilen of er überhaupt belangstelling voor is. Anders heeft het nog geen zin."

<Bron: Haagsche Courant 31-12-1988>

Porsche pakt Python

Om de aandacht op een nieuwe wagen te vestigen kun je niet gek genoeg doen. Deze boodschap lijkt de bekende Duitse autofabrikant Porsche ter harte te hebben genomen. Kosten noch moeite werden 26 oktober jl. gespaard. Een complete stunt- en cameraploeg reisde af naar De Efteling om daar het nieuwste automodel een ritje op de Python te laten maken.

